

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Δ' ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2005
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

Α'. ΚΕΙΜΕΝΟ

Μαρία Πολυδούρη:

Μόνο γιατί μ' αγάπησες

Δέν τραγουδῶ, παρὰ γιατί μ' αγάπησες
στά περασμένα χρόνια.

Καί σέ ἥλιο, σέ καλοκαιριοῦ προμάντεμα
καί σέ βροχή, σέ χιόνια,
δέν τραγουδῶ παρὰ γιατί μ' αγάπησες.

Μόνο γιατί μέ κράτησες στά χέρια σου
μιά νύχτα καί μέ φίλησες στό στόμα,
μόνο γι' αὐτό εἶμαι ὠραία σάν κρίνο ὀλάνοιχτο
κι ἔχω ἓνα ρῖγος στήν ψυχή μου ἀκόμα,
μόνο γιατί μέ κράτησες στά χέρια σου.

Μόνο γιατί τά μάτια σου μέ κύτταξαν
μέ τήν ψυχή στό βλέμμα,
περήφανα στολίστηκα τό ὑπέρτατο
τῆς ὑπαρξῆς μου στέμμα,
μόνο γιατί τά μάτια σου μέ κύτταξαν.

Μόνο γιατί μ' αγάπησες γεννήθηκα
γι' αὐτό ἡ ζωή μου ἐδόθη
στήν ἄχαρη ζωή τήν ἀνεκπλήρωτη
μένα ἡ ζωή πληρώθη.
Μόνο γιατί μ' αγάπησες γεννήθηκα.

Μονάχα γιατί τόσο ωραία μ' αγάπησες
έζησα, νά πληθαίνω
τά όνειράτά σου, ωραϊε, πού βασίλεψες
κι έτσι γλυκά πεθαίνω
μονάχα γιατί τόσο ωραία μ' αγάπησες.

(Οί τρίλιες πού σβήνουν, 1928)

Β'. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. "Τα ποιήματα της Πολυδούρη μοιάζουν με σελίδες ημερολογίου, όπως γράφει και ο ποιητής Κώστας Στεργιόπουλος, ή με ερωτικές επιστολές που έχουν συγκεκριμένο αποδέκτη". Να εντοπίσετε τρία στοιχεία που επιβεβαιώνουν την παραπάνω άποψη στο συγκεκριμένο ποίημα.

Μονάδες 15

2. Ολόκληρο το ποίημα δομείται σε μια σχέση ενέργειας-αποτελέσματος. Να επιβεβαιώσετε τη διαπίστωση αυτή με δύο παραδείγματα από το κείμενο. Τι πετυχαίνει η ποιήτρια με την επιλογή αυτής της σχέσης;

Μονάδες 20

3. Το κυκλικό σχήμα επανέρχεται σε κάθε στροφή του ποιήματος. Να εντοπίσετε δύο συγκεκριμένες λειτουργίες του μέσα στο κείμενο.

Μονάδες 20

4. Να σχολιάσετε σε μια παράγραφο το νόημα της τελευταίας στροφής ("Μονάχα γιατί ... ωραία μ' αγάπησες").

Μονάδες 25

5. Να επισημάνετε τέσσερις φράσεις με τις οποίες δηλώνεται η δύναμη του έρωτα στο ποίημα "ΣΒΗΣΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΜΟΥ..." του Ράινερ Μαρία Ρίλκε. Ποια χαρακτηριστικά του έρωτα αποκαλύπτονται μέσα από αυτές;

Ράινερ Μαρία Ρίλκε:

ΣΒΗΣΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΜΟΥ...

Σβήσε τα μάτια μου· μπορώ να σε κοιτάζω,
τ' αυτιά μου σφράγισέ τα, να σ' ακούω μπορώ.
Χωρίς τα πόδια μου μπορώ να'ρθω σ' εσένα,
και δίχως στόμα, θα μπορώ να σε παρακαλώ.
Κόψε τα χέρια μου, θα σε σφιχταγκαλιάζω,
σαν να ήταν χέρια, όμοια καλά, με την καρδιά.
Σταμάτησέ μου την καρδιά, και θα καρδιοχτυπώ
με το κεφάλι.

Κι αν κάμεις το κεφάλι μου σύντριμμα, στάχτη, εγώ
μέσα στο αίμα μου θα σ' έχω πάλι.

μτφρ. Κωστής Παλαμάς

Μονάδες 20

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε **μόνον** τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Δεν θα μεταφέρετε στο τετράδιο τα κείμενα και τις ερωτήσεις.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν.
Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και το φωτοαντίγραφο.
3. **Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλες τις ερωτήσεις.**
4. Κάθε τεκμηριωμένη απάντηση είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά την έναρξη της εξέτασης.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ